

O Volapükafleus Valöpo !

Ün dil at yela, tikobs dö famüls, kels vakenons, ba su sabajols mela, ba vü bels, ba su länäd jönik. Fats e mots binons lomo; cils no golons julio - jenöfo binon tim nenmütig pro famül lölik !

Adelo sagoy, das no plu binon jenöf, te dial, bi famüls no plu dabinons äs ün yels pasetik. Ab famüls vo binons veütiks. Su pads 58 e 59 Sirkulapenäda atmulik reidobs dili finik lartüga fa jiel *Ilona Kutas Martinovits* tiädü : "*Mems Tima Pasetik*," kel voiko binon konot famüla Macaränik.

Binon konot lanälik fa vom, kel älöfof studis, e kel ävilof dilön löfi at ko famülans votik; binon konot voma, kel zilo ävobof, igo ven äbinof mot yunik ko cils yunik: igo ven ämalädikof. Neai äperof veüti gretik famülanas, neai änekälof onis. Binof sam legudik pro alan obas, e spelob, das cils ofa, kels anu binons daülans, opleidons dö of !

Id ün mul at kanols reidön padi, kel tefon gramati Volapüka. Reidan epenom obe ad säkön dö geb vödas anik, kel no binon kleilik in tikäl okik. Kanobs i frutön geidalienis at.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

MEMS TIMA PASETIK (II) FA JIEL ILONA KUTAS MARTINOVITS

Ven cil kilid obik äbinon nog putül, daut oba Eszter ästudof Deutänapüki dü yels tel. Anu ob, bäldotü yels luldegvel plidob Spanyänapüki dü yel bal e laf pasetik. I studob oni, i tidob oni, reidob dabükotis* konotas brefik hiela Cervantes, reidob gasedis Spanyänapükik e juitob id eli TVE (= Televid Spanyänik). Bü brefüp, vödabuk geböfa* Spanyänapükik : el CLAVE (= Kik) ebinon buk oba gönik.* Äreidob buki at, kel labon padis telmil lultum ün neit alik in bed. Hiel Gabriel García Márquez äpenom fonuni buka et. Buk et vero binon buk lekanas jönik !

Dü stud oba Linglänapüka len gümnad, äprimob voboti votik tefü buks. Äpenob konotili pada bal, kel pätraduton fa flens obik ini foginänapüks mödik. Sosus älabob tradutodi ona me püks kildeg, äpenob patädapenädi; poso, ko püks luldeg äfidunob buki jönik blägik. Dabükot balid buka obik id äpubon ün tim dagik lifa obik. Äprimob ad gebön jäfüdavödemi* nulik bukemöpik. Buk balid oba ävedon sanamed pro ob. Ün yel lätik jäfüdastudas oba Linglänapükik, ämalädikob fefo, e ba äbinos buk et, kel esanon obi.

No älabob timi ad malädön. Äsesedob penedis, äkonletob pükis, ädunob tradutodis me nünöm, ävisitob fleni, kel äbinom tonatiseidan* ad koboseidön* buki oba, e sekü atos, no ilabob timi ad dredön kanseralekäl i ad tikön dö dead. Sagob, das äbinos bukemalekäl, too no äbinos jenöfo sekü reid bukas, ab sekü koboseidam buka.

Suno äsanob, ab püks äkumons ai; kodü atos buk jönik grünik pädabükon, ed ekö ya dabükot telid ota. Ba binon grünik bi atimo lifädob timi jönik, fredik, takedik difülas* lifagrüna obik. Buk at tefon desini obik ad tifön Bibi. Petraduton ini püks veldegvel, ed i bepenon lifi e vobi zioma obik flanü mot oba, sevabo : baon Pál Podmaniczky, kel äspikom pükis degjöl. Binob noganükan legudik, bi, do ipenob padis kiltum buka, binos steifül kobik kevocabanas e flenas jöldegmäl oba.

Seko evedob boso nünömajülaudan, kel binob i matan - sevabo jimatán, kel gebof nünömi ad lautön. Selediko gebob tikamagotis lönik oba; buob ad kuradükön pösodis votik ad lautön. Yufob onis me nünöm obik.

Älärnob ad klavön me doats deg bäldotü lifayels degjöl, ed elautob me nünöm sis yels deg. Äklavob patädapenädís sona e dauta bäldikün oba me nünöm, i lartügís, i spikädas matana obik. Ai äbegom obi ad klavön vobotis oka e poso äkoräkom onís äsvo logs e lils voma. Plidob obi vemo kevob somik.

Bäldotü lifayels jöldegtel, esludom ad tradutön buki fa ziom Deutänik oka. Ziom et, sevabo : baon Frigyes Podmaniczky, äpenom delabuki tefü lif lunik oka, ed ädabükom oni in toums kil ün yel 1889. Mot oba ätradutof toumi padas 530 se Macaränapük ini Deutänapük pro röletans, kels älödons in Tats Pebalöl Nolüdalamerikäna, kels no äkanons suemön Macaränapüki.

Sis yels anik eklavob me nünöm konotis brefik e poedotis, kelís elautons gümñadans obas, ed ün yel alik dabükobs konleti onas fa studans it. Labobs jinilädani, kel binof flen e 'stima'-zian dauta obsik : Eszter. Lödof in Sarud : vilag, kel topon su jöl flurneda Tisza. Äkuradükob fleni at ad penön dö lif ofa as jimatan yunik. Äbinof läbik - bi konotil balid oka ya edabükon in konlet konotas ed anu lautof aldeliko. Lifädof neitis soalik ad datuvön tikamagotis nulik. Zuo binof reidakompenan obsik. Matan obik komandom ofe bukis gudik ed in hitüp, ven binobs kobo, bespikobs bukis, kelís ereidobs.

Eklavob me nünöm dabükoti telid buka obik, kel patiädon : "Baon Pál Podmaniczky e Bib Norgänik," kel binon konot me püks difik veldegvel, äsi me tonatem Runenik. Ädunob sirkotüli, keli esedob lü Bukem Macaränik Leäktronik. Anu kanoy reidön buki obik medü Vüresod. (www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/modern/martinov).

Id eninükob ini Vüresod konoti brefik fa jiel Margit. (www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/modern.mangica).

FIN

DABÜKOT	publication	GÜMNAD	High School
DIFÜL	a shade, a nuance	JÄFÜDAVÖDEM	terminology
GEBÖF	usage	KUMÖN	to pile up
GÖNIK	favourite	TONATISEIDAN	a typographer

TÄVAVENTÜR IN KURDÄN (V)
FA DOKAN KARL MAY

"Kredolös utosi, keli vilol !"

"Labol oni de kim-li?"

"De *Mohámed Emin*, *Jeiq* elas *Hádedin*, se tribüt elas *Jámer*."
Päjadamagodom stunöl in säed.

"Hijevod at, panemon-li *"Ri"*? (= vöd Larabänik at sinifon : vien).

"Si !"

"O söl, klu binol-li foginānan, kel ekekomipom tō fälid *Derac*, in nekulivöp, e kel egetom sekü atos jevodi gudikün etflanū flumed?"

"Si !"

"E man et binom-li dūnan, keli ilabol len ol ?"

"Binom otan !"

"So dälolös, das ospikob manes oba."

"Spikolöd !"

Nu bespik lövik e zilik äprimon bevü Kurdānans. No ākanob lilōn silabi semik, ab kuratikūno ālogob logodis. Cif ājinom evotükōn meugi neflenik ta obs, āspikom ziliko manes okik e fino isüadükōm-la omis, bi effleköl oki lū ob, āsagom:-

"*Qodië*, elilobs mödikosi dö atos, das els *Hádedins* ebätoms netilis kil neflenas okik ini fälid di *Derac* ed efanoms omis.

Nek ākredom osi, ab ol ekōmol lū obs ed ekonol osi obes !"

VIII:61:2002

"Dalobs-li golön ko ols as flens olsik ?"

"As flens obas. *Ser sere men at* - Benokömö!"

"E kis ovedos-li tefü *Jirvan*-Kurdänans us, kels iviloms trätön obi ?"

"No labobs koboduti ko oms !"

"Nunans bofik omas, kiöp binoms-li ?"

"Egemonitoms fagikumo love flumed."

"No ädunoms visediko. If iğebomsöv dönü flotedi, iblibos-la nepesevik fa obs, das imonitoms lü ols. Lofolsöd namis olsik obes as mal flenöfa, täno omonitobs ko ols."

Nams pälofons in sirkül, ab as ädunoms osi, no äjinoms logedön eli *ceside*.

"O söl !" cif äsagom, "man at, ogekömom-li lü els *Jirvani* ?

"Binom kompenan oba, ed oblibom len ob sovüo jüs oplidos obi."

"Ab no binom kredan. Leplekom eli *jeitan* (= diab) e poloetom in höl !"

"*Be Qodera cen 'et u cehen eme cebün* - parad e höl evedons dub God; om soalik kanom lonön, kel ogolom ini beatöp ud ini kondanöp. Man at binom nu kompenan obik ed ob binob flen olsik; sekü atos, id om binom flen olas. Lofolsöd namis ome, if no vilols, das omomonitob de ols !"

Äflagob mödikosi, lemödikosi de oms; äflagob osi ad blöfön ele *ceside* gidik, das meugob fleniko lü om, ed älobedomis flagi oba, dido ko logod dagik.

Poso ämomonitobs. Cif nái ob äbümonitom; po obs els *Haci Halef Omar* e *ceside* äsökoms, e po atans ämonitoms Kurdänans äs küm

nepeleodöl. Klülíko álabob nami len dönuamagün du monit lölik, ed i el *Halef* ai äregom jevodí somo, das ägolom slobíko ad kanön lülogön kuratíko elís *Zibari* poík.

Klülós, das veg gudík no ädabinon. Ämonitobs love glun stoník lü bák belílas. Elükömölo us, ästopob jevodí obík ad juitön selogami. Lofüdo e sulüdalofüdo bels elas *Sidaka* e *Sar Hasan* geilíks äbinons, bevü kels el *Rovandiz* dabínon; sulüdo el *Gara Surg*. Nolüdo belíls elas *Baz* e *Tkoma*; vesüdo els *Tura Gara* e *Cebel Hair* äbinons. Us id el *Akra* äbinon, lü kel ävilob tävön. Bü ob, selogam at, pädälon-li pro log Yuropík seímik? No äkredob osí, ab suno pänunob dö taäd.

Ämonitobs love geíkam smalik ed äflekobs obís poso lü fälíd. Jünu ítuvobs te bímemíli, ab ven ímonitobs brefüpo, älogobs bímagrupís geilík gíloföl se fot. Fígeps, plömeps, beneneps natädík äbinons ís, fovo nöteps e murbepps, zí kels vítidabäís e meluns flukíks äsügílofons; fovo leülepps, kvärepps ägílofons pemíko. E nu í veg semík äprimon, kel äbinon so vídík, das jevodís tel äkanons golön bal náí votík. Latíkumo veg ägolon love bäläts vatöfík e bevü plens marädík, jüs dönu äsüxänon len bluk vídík e vatatonöl.

Jü top at alíkans obas íbinobs seilíküns, alan äjáfikom me tíks oka ít. Obíkans pípreparoms tefü riskäd, in kels äbinobs aí. Me juts kíli u me spedíjeds gudík kíli, Kurdänans, kels ämonítoms po obs äkanons deídön obís; ab älesevoms beno sekü kíli obík, das jenotü atos, í cíli omsík, kel ämonítom náí ob pötöbom. Atan äcedídom, das leno älogom dönuamagüní, keli büo ísumob se zön, e nu äsäkom obí, pos stíl lúník :-

"Nem ílefúlik ola, bínon-li : *Emir Kara Ben Nemsí* ?"

"Sí; kíli esagom-li oní ole ?"

"Els *Jirvani* bofík. Bínoí fogínänan de fälíd : *Derac*. Sagoy, das ejutol leonís - ol ílesoalíko, e dü zeneít dagík."

"Sí, me gүн, keli logol ís su bák obík."

(Kanoy reídön fövotí konota ün mul balídkömöl).

KLEILÜKOLÖD, BEGÖ ! SÄKÄDI OBIK

Balan reldanas obsik vipom sevön difis vü vöds : "as" - "äs" - "äsä"
"äsi" - "äsi" - "äsva" - "äsliko" - "äsvo"

---

1. Vöd as binon präpod e pagebon bü subsat in nominatif in jenet kö din u pösod binon veratiko it dö kel set spikon :-

- a) Löfob oli as flen (e veratiko binol flen);
- ä) Spikom as reg (bi binom reg, kanom u mutom sagön dinis atasotik);
- b) Klini labol-li as poszib? (Vipob fidön uti it, keli labol ad fidön pos zib).

2. Vöd äs i binon präpod e pagebon bü subsat in nominatif in jenet kö din u pösod labon te liköfi leigik ko din u pösod me kel reigülon, ab no binon it "as" :-

- a) Löfob oli äs flen (do binol neflen, mat, e.r.);
- ä) Spikom äs reg (do no binom reg);
- b) Logs omik äbinons äs flam fila (do no äbinons flam fila);
- c) Dom binon so geillk äs bim (= leigod, no dientifod).

3. Vöd äsä binon konyun e pagebon ad koboyumön setadill laböl värbi ko setadil, kela värb dajonon oki u no, ad sinifön, das dunam dila balid dönuon in dil sökik :-

- a) Jevod ogaenon mätaröni äsä (ägaenon mätaröni) ün yel pasetik;
- ä) Bumot nulik labon teadis vel äsä utans in zif oba; (Labon teadis vel, kel binon num leigik);
- b) Löfob oli äsä (löfob) soni obik;
- c) Dunol äsä (dunob) ob; (ko dunams äs dunams obik);
- d) Kälobs Volapüki, äsä (kälobs) latini;
- e) Träitolsöd ofi, äsä eträitof votanis.

4. Vöd äsi binon konyun = äs + i = i ... i (ven tefon setadill leigik) :-

VIII:64:2002

a) Labobs toodis tel äsi (labobs) toodi, kel duton lü fiam. (Votavödiko in toodöp dabinons toods kil);

ä) Äsi (dabinons) gads jönik, dabinons süts jönik in zif oba; (Zif oba labon gads e sütis jönikis);

b) Labof söris äsi blods; (Labof i söris i blodis).

5. Vöds äsi ed äsva binons konyuns. Äsif gegivon sinifi etaba, kludo binon fümikum ka äsva. Kanoy sagön, das vöds tel at givons gredamis jenöfima in tikam epikana :-

a) Man ärönom, äsif/äsva diab äöpöjutom omi;

ä) Ädofalob äsif/äsva ideadob;

b) Futs omik äsümons, äsif/äsva äbinons de bronsöt;

c) Ädunof äsif/äsva ibrietof.

6. Vöd äsliko binon ladvärb e einifon = liko äs :-

a) Ofinom badiko, äsliko blod omik (edunom);

ä) Kanitof jöniko. äsliko mot ofik (äkanitof);

b) Egaenom moni mödik, äsliko fat omik (idunom).

7. Vöd äsva binon ladvärb e jonon leigodis difik :-

a) Älabons äsva kronülis;

ä) Äkanitof äsva lanan;

b) Kondöt omsik äbinon äsva midunan.

SPIKET SE MAROKÄN

If sevol fati e lefati omik, dalol konfidön soni.

Ma hiel *Ralph Waldo Emerson*, man binon utos, kelosi mot oma emekof omi!